

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της :	Γραμματείας
προς :	τη Συνέλευση
Θέμα :	Ομιλίες που εκφωνήθηκαν κατά την εναρκτήρια σύνοδο της Συνέλευσης στις 28 Φεβρουαρίου 2002

Παρατίθενται στη συνέχεια για τα μέλη της Συνέλευσης τα κείμενα των ομιλιών του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. José Maria Aznar, του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Pat Cox, του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Romano Prodi και του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης κ. Valéry Giscard d'Estaing κατά την εναρκτήρια σύνοδο της Συνέλευσης στις 28 Φεβρουαρίου 2002.

**Ομιλία του Προέδρου του Συμβουλίου κ. José Maria Aznar
κατά την εναρκτήρια σύνοδο της Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης
Βρυξέλλες, 28 Φεβρουαρίου 2002**

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε του Κοινοβουλίου,
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής,
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Συνέλευσης,
Κυρίες και κύριοι,

Η Συνέλευση αρχίζει σήμερα τις εργασίες της κάνοντας πράξη τη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λάκεν να προετοιμαστεί η επόμενη Διακυβερνητική Διάσκεψη σε ευρεία βάση και υπό συνθήκες διαφάνειας.

Τη στιγμή αυτή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη δήλωση του Λάκεν, εγκαινιάζουμε επίσημα τη Συνέλευση, με Πρόεδρό της τον κ. Valéry Giscard d'Estaing, ο οποίος χαίρει τεράστιας εκτίμησης λόγω της μεγάλης πολιτικής πείρας του.

Όπως αντιλαμβάνεσθε, η εναρκτήρια αυτή σύνοδος παρέχει μια ιδιαίτερη ικανοποίηση στον ομιλούντα καθώς και στην ισπανική Προεδρία.

Είμαστε στη διάθεση του Προέδρου κ. Giscard d'Estaing, των Αντιπροέδρων κ.κ. Amato και Dehaene και των μελών της Συνέλευσης για οτιδήποτε χρειαστούν προκειμένου να φέρουν αισίως εις πέρας το έργο τους εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Κυρίες και κύριοι,

Η Νίκαια είναι ο λόγος για τον οποίο βρισκόμαστε εδώ σήμερα. Στη Νίκαια επιτύχαμε όλοι μαζί μια δύσκολη συμφωνία για τις απαραίτητες θεσμικές μεταρρυθμίσεις που θα πρέπει να γίνουν παράλληλα με τη διεύρυνση ώστε να δημιουργηθεί η Ένωση του μέλλοντος.

Η Συνθήκη της Νίκαιας ανταποκρίθηκε σε μια απτή πολιτική πραγματικότητα, αυτή της επανένωσης της ηπείρου μας, η δε έγκρισή της κατέστη δυνατή χάρις στις επιδέξιες προσπάθειες της γαλλικής Προεδρίας. Ως επόμενη ενέργεια, οι Αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συγκάλεσαν τη Συνέλευση αυτή που αρχίζει τώρα τις εργασίες της, γνωρίζοντας ότι αυτό το νέο στάδιο απαιτεί ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας και συζητήσεων προκειμένου να συνεχίσουμε να δημιουργούμε «περισσότερη Ευρώπη» όπως είναι το σύνθημα της ισπανικής Προεδρίας στο εξάμηνο που διανύουμε.

Κυρίες και κύριοι,

Η ευρωπαϊκή ενότητα που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής αντιπροσωπεύει την επιτυχία ενός ιστορικού πειράματος. Χωρίς αμφιβολία, η Ένωσή μας σήμερα βασίζεται στην ύπαρξη κοινών πολιτικών και στα στερεά θεμέλια της ενιαίας αγοράς και του κοινού νομίσματος. Για τον λόγο αυτό, δεν συμμερίζομαι τις απόψεις εκείνων που διακρίνουν μια υπαρξιακή κρίση στη διαδικασία ενοποίησης.

Αντιθέτως, η υποτιθέμενη αυτή κρίση συμπίπτει με μια ιδιαίτερα δυναμική φάση της διαδικασίας ενοποίησης, όπως πιστοποιείται από την ταχύτητα με τη οποία τέθηκε σε κυκλοφορία το ευρώ, από την ταχεία πρόοδο που σημειώθηκε στον νέο Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, από την ουσιαστική έναρξη μιας κοινής αμυντικής πολιτικής και από την προώθηση της διαδικασίας εκσυγχρονισμού και οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων.

Η διεθνής συγκυρία όμως επιβάλλει να επιταχύνει η Ένωση την αναμόρφωσή της. Ένας επιφανής ευρωπαίος φιλόσοφος, ο ισπανός Ortega y Gasset, κάλεσε τα ευρωπαϊκά κράτη να ενωθούν για να αντιμετωπίσουν τον εθνικισμό και τον κίνδυνο παρακμής αυτής της περιοχής του κόσμου που ονομάζεται «Ευρώπη». Υπό αυτή την έννοια, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει τη στιγμή αυτή να αισθανθεί την επείγουσα ανάγκη επανακαθορισμού του ρόλου της σε έναν κόσμο που υπέστη βαθιές μεταβολές κατά το πέρασμα από τον ένα αιώνα στον άλλο.

Αλλά ας συνειδητοποιήσουμε ότι είναι οι επιτυχίες μας που μας δίνουν τη δυνατότητα να στραφούμε τώρα σε πιο φιλόδοξους στόχους. Πιστεύω ότι θα μπορέσουμε να επιτύχουμε τους νέους στόχους μόνο εάν συνεχίσουμε να έχουμε ως πρωταρχικό γνώμονα των ενεργειών μας την ενδυνάμωση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Αυτό δεν αποτελεί, όπως θα μπορούσε να νομισθεί, εύκολο έργο, ούτε υπάρχει κάποια συντηρητική – ή αν προτιμάτε κονφορμιστική – πρόθεση. Απαιτεί την ανάπτυξη και την εμβάθυνση δύο θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας ενοποίησης.

Η πρώτη είναι ότι το μέλλον μας εξαρτάται από την ισορροπία μεταξύ της βαθιάς πολιτισμικής ενότητας της Ευρώπης και την προφανούς ιστορικής της πολυμορφίας. Το πολιτικό μέλλον της Ευρώπης πρέπει να διαμορφωθεί μέσα από την καθιέρωση ενός πλουραλιστικού συντάγματος το οποίο θα σέβεται τα διαφορετικά νομικά συστήματα των κρατών μελών.

Μέσα από την ανάπτυξη ενός Δικαίου, του κοινοτικού δικαίου, που στη δήλωση του Λάκεν αναφέρεται ως «η πορεία προς ένα σύνταγμα για τους ευρωπαίους πολίτες».

Η δεύτερη αρχή της διαδικασίας ενοποίησης είναι η προοδευτική ανάληψη από την Ένωση πολιτικών οι οποίες μέχρι στιγμής εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών.

Η επίτευξη ενός καλύτερου επιμερισμού και καθορισμού των αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση σίγουρα δεν αποτελεί εύκολο έργο, δεδομένου ότι θα πρέπει να είμαστε σε θέση να προτείνουμε σχήματα και λύσεις που θα επιφέρουν ουσιαστική βελτίωση στην καθημερινή ζωή όλων των ευρωπαίων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα πρέπει να διευκρινιστούν και να οριοθετηθούν καλύτερα οι αρμοδιότητες εάν επιθυμούμε να καθοριστεί τι ακριβώς επιθυμούμε να επιτύχουμε από κοινού, ούτως ώστε οι πολίτες να αντιλαμβάνονται ευκολότερα ποιος κάνει τι στην Ένωση και να μπορούν έτσι να απαιτούν ευθύνες.

Αλλά η προσπάθεια αυτή δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε οπισθοδρόμηση των μέχρι στιγμής επιτευγμάτων του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Ό,τι πράξαμε από κοινού μέχρι τώρα πρέπει να συνεχίσουμε να το πράττουμε από κοινού, εφόσον με τον τρόπο αυτό επιτύχαμε πρωτοφανή άνοδο του βιοτικού επιπέδου με οφέλη για ολόκληρη την Ευρώπη. Η έναρξη κυκλοφορίας του ευρώ πρέπει επίσης να νοηθεί ως σημείο εκκίνησης και όχι ως τέρμα μιας διαδρομής. Αυτό το σημαντικό επίτευγμα που πρόσφατα πετύχαμε πρέπει να κατευθύνει τις εργασίες μας προς εκείνους τους τομείς όπου οι πολίτες – και η διεθνής συγκυρία – περιμένουν ενεργητικότερη δράση από την Ένωση : την εμβάθυνση του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου ώστε να επιτευχθεί η πλήρης απασχόληση και την ανάπτυξη μιας πραγματικής κοινής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι,

Η ευρωπαϊκή ενοποίηση δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά μάλλον ένα μέσο στην υπηρεσία των θετικότερων αξιών του ευρωπαϊκού πολιτισμού : θεμελιώδη δικαιώματα για όλους χωρίς διακρίσεις, πλουραλιστική δημοκρατία, ευημερία για όλους και οικονομικός ανταγωνισμός.

Ο κύριος στόχος που θα πρέπει να εμπνέει τις εργασίες αυτής της Συνέλευσης πρέπει να είναι η εικόνα μιας βιώσιμης και αποτελεσματικής Ευρώπης.

Μιας Ευρώπης στην οποία όλοι οι πολίτες θα μπορούν να επωφελούνται, υπό τους ίδιους όρους, από τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς, του κοινού νομίσματος και του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί, έχουμε ακόμα πολύ δρόμο να διανύσουμε. Μόνο μια σειρά στόχων και συγκεκριμένων επιτευγμάτων θα μπορέσει να δώσει στους πολίτες την αίσθηση της οικοδόμησης μιας πολιτικής Ένωσης. Εάν η Ευρώπη έχει πράγματι μέλλον – και εγώ είμαι πλήρως πεπεισμένος ότι έχει – το μέλλον αυτό πρέπει να είναι κάτι στο οποίο να μπορούν οι ευρωπαίοι να πιστέψουν πραγματικά, να το υποστηρίξουν και να το εκτιμήσουν θετικά.

Κυρίες και κύριοι,

Επιθυμώ να σας εκφράσω την απόλυτη εμπιστοσύνη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και τη δική μου προσωπικά, στη Συνέλευση αυτή και στον Πρόεδρό της. Ο αριθμός των προσωπικοτήτων περιωπής και κύρους που θα συμμετάσχουν στις εργασίες της είναι εντυπωσιακός.

Είμαι πλήρως πεπεισμένος ότι η Συνέλευση και ο Πρόεδρός της θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των ευρωπαίων, επικεντρώνοντας την προσοχή τους στα θέματα που πράγματι ενδιαφέρουν τους πολίτες μας.

Η επιτυχία της Συνέλευσης αυτής θα εξαρτηθεί από την ικανότητά της να αντιληφθεί τις ανησυχίες και τις προσδοκίες της κοινωνίας όπως θα εκφραστούν, μεταξύ άλλων, μέσα από τις διάφορες εθνικές συζητήσεις και το Φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών, οι εισηγήσεις του οποίου θα ληφθούν υπόψη κατά τις συζητήσεις της Συνέλευσης.

Προκειμένου να διεξαχθούν οι εργασίες της Συνέλευσης με τάξη και αποτελεσματικότητα, είναι βασικής σημασίας, αφενός, να διατηρήσει η Συνέλευση μια σχέση συνέργειας με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δεδομένου ότι είναι αυτό που θα λάβει τις τελικές αποφάσεις για την αναθεώρηση των Συνθηκών, και αφετέρου να τηρηθεί η προθεσμία για την ολοκλήρωση των εργασιών.

Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να μπορέσει η Διακυβερνητική Διάσκεψη να καταλήξει μια νέα Συνθήκη σε σύντομο χρονικό διάστημα, πράγμα οπωσδήποτε επιθυμητό.

Η πρόκληση την οποία αντιμετωπίζει η Συνέλευση υπερβαίνει το έργο της προετοιμασίας των μεταρρυθμίσεων, όσο απαιτητικό και δύσκολο κι αν είναι αυτό. Διότι αφορά επίσης την επιβεβαίωση του κύρους μιας διαδικασίας που έχει ήδη χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παγίωση της συγκεκριμένης μεθόδου θα αποτελέσει βήμα τεράστιας σημασίας για την αναγκαία μετεξέλιξη του καθιερωμένου συστήματος λήψεως αποφάσεων καθώς και έναν ακόμα λόγο δικαίωσης της Συνέλευσης στον βαθμό που θα αποδειχθεί ικανή να υποβάλει ορθές προτάσεις για την ενίσχυση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, για την εμβάθυνση της ενοποίησης και για την προώθηση της διαδικασίας δημιουργίας συντάγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιθυμώ να ολοκληρώσω την ομιλία μου συγχαίροντας όλα τα μέλη της Συνέλευσης για την τιμή που συνεπάγεται η υψηλή ευθύνη που ανέλαβαν και εύχομαι να στεφθούν οι προσπάθειές τους με επιτυχία.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. Pat COX, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
κατά την εναρκτήρια σύνοδο της Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης
Βρυξέλλες, 28 Φεβρουαρίου 2002

Εξ ονόματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σας υποδέχομαι με μεγάλη χαρά σήμερα στην αίθυσά μας, στο μέρος όπου γεννήθηκε η ιδέα της Συνέλευσης. Διεκδικώ από τώρα την τιμή αυτή, γιατί εύχομαι να σημειώσετε μεγάλη επιτυχία και όπως ξέρουμε για την πατρότητα της επιτυχίας πολλοί ερίζουν.

Τον Οκτώβριο του 2000, πριν συναφθεί η Συνθήκη της Νίκαιας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε έκθεση σχετικά με τη "συνταγματοποίηση" των Ευρωπαϊκών Συνθηκών και ζήτησε να συγκροτηθεί μια Συνέλευση. Τότε, πιστεύαμε πως η Συνέλευση ήταν κάτι το επιθυμητό. Μετά τη Συνθήκη της Νίκαιας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πείσθηκε ότι η Συνέλευση ήταν επιτακτική ανάγκη.

Στα χρονικά της μεταρρύθμισης των Ευρωπαϊκών Συνθηκών, η σημερινή μέρα πρόκειται να αποτελέσει ένα αποφασιστικό, ένα επαναστατικό βήμα προόδου για την ευρωπαϊκή δημοκρατία και την κοινοβουλευτική μέθοδο.

Η Συνέλευση αυτή ανοίγει το δρόμο για το ανοικτό πνεύμα και τη διαφάνεια, για την καινοτομία και τη δημιουργικότητα.

Πριν από πενήντα χρόνια, μια γενεά ευρωπαίων ηγετών, ύστερα από έναν εξοντωτικό πόλεμο που είχε διαιρέσει την ήπειρό μας, είδαν ολοκάθαρα τι είχε συμβεί και ταυτόχρονα στάθηκαν ικανοί να ονειρευτούν τι *θα μπορούσε* να συμβεί στο μέλλον. Είχαν το θάρρος των ευρωπαϊκών τους πεποιθήσεων. Άνοιξαν για την Ευρώπη ένα δρόμο προς τη συμφιλίωση και την πρόοδο, έναν δρόμο που κανείς δεν είχε ως τότε τολμήσει να πάρει. Εμείς σήμερα είμαστε οι αποδέκτες της κληρονομιάς αυτής και της διορατικότητάς τους.

Σήμερα, η δική μας ευρωπαϊκή γενεά συγκεντρώνεται εδώ για να ανταποκριθεί σε αυτό το προσκλητήριο σάλπισμα υπέρ της Ευρώπης. Με ιδιαίτερη χαρά διαπιστώνω ότι η Συνέλευση αυτή, από πλευράς αντιπροσώπευσης είναι πραγματικά ηπειρωτικής κλίμακας. Χαιρετίζω ειδικότερα στο συνταγματικό αυτό βήμα μας τους φίλους και συναδέλφους μας από τις υποψήφιες χώρες. Η πρόκληση που έχουμε μπροστά μας, που έχετε μπροστά σας, αφορά επίσης &ολόκληρη τη γενεά μας. Το ζητούμενο είναι:

- Εδώ και σήμερα να καθορίσουμε και να επανακαθορίσουμε τη σύγχρονη δημόσια αποστολή της Ευρώπης, την προστιθέμενη αξία της και τις συνολικές ευθύνες της, και
- να χαράζουμε τα επόμενα βήματά μας,
- έτσι ώστε όλα όσα πράττουμε και το πώς τα πράττουμε να είναι αποτελεσματικά, δημοκρατικά ελεγχόμενα και, πάνω απ' όλα, να αγγίζουν ουσιαστικά τη ζωή των συμπολιτών μας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στο διάλογο με τους πολίτες και την κοινωνία των πολιτών. Σας προτρύνουμε να γίνετε ένα Σώμα που όχι μόνο συζητάει αλλά και ακούει.

Ειλικρινής επιθυμία μας είναι η Συνέλευση αυτή να ανοίξει το δρόμο για έναν μόνιμο διάλογο με τους λαούς μας, τους κοινωνικούς εταίρους, την κοινωνία των πολιτών, τα κράτη, τις περιφέρειες.

Ακολουθώντας την κοινοβουλευτική μέθοδο, οι εργασίες σας θα εκτεθούν στη δημόσια θέα, στο βλέμμα του κοινού, και θα μεταδίδονται ταυτόχρονα στο Διαδίκτυο, σε βίντεο συνεχούς ροής, από την ιστοθέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Πρόκειται για έναν προάγγελο αυτής της περισσότερο ανοικτής Ευρώπης που καλείστε να δημιουργήσετε.

Όταν στοχαζόμαστε το κοινό μέλλον μας, πρέπει να σεβόμαστε όλα όσα στο παρελθόν υπηρέτησαν αποτελεσματικά τα συμφέροντα των Ευρωπαίων. Σε θέματα θεσμικής ισορροπίας και προνομίων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα υπογραμμίσει την ανάγκη για εύστοχη συντήρηση, χωρίς όμως συντηρητισμό.

Το έσχατο κριτήριο με το οποίο θα κριθεί η Συνέλευση που εγκαινιάζεται σήμερα, θα είναι η ικανότητά της να συσπειρώσει μια συλλογική σοφία και βούληση· να σφυρηλατήσει μια ισορροπημένη και πρακτική μεταρρύθμιση σχετικά με όσα πράττουμε από κοινού ως Ευρωπαίοι και με το πώς τα πράττουμε· και μάλιστα κατά τρόπο ώστε να επηρεάσει καθοριστικά την προσεχή Διακυβερνητική Διάσκεψη σχετικά με τη μεταρρύθμιση των Συνθηκών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ως ενεργός συμμετέχων και υποβοηθητής αυτής της διαδικασίας, σας εύχεται κάθε επιτυχία.

Πίσω από το Προεδρείο, βλέπετε την εικόνα της Ευρώπης που αντιπροσωπεύεται από τη σημαία με τα δώδεκα άστρα. Είμαστε βεβαίως πολιτικοί, οπότε πρέπει να είμαστε πραγματιστές και προσγειωμένοι, τίποτε όμως δεν μας εμποδίζει να ατενίζουμε σήμερα τα άστρα αυτά που βρίσκονται μπροστά σας και να πλάθουμε όνειρα για το μέλλον που επιθυμούμε να φανταστούμε και να δημιουργήσουμε.

Και, μια και μίλησα για όνειρα, θέλω να κλείσω την ομιλία μου αυτή την ιστορική μέρα με δυο στίχους του βραβευμένου με το Νόμπελ λογοτεχνίας ιρλανδού ποιητή William Butler Yeats:

"Μπροστά σας άπλωσα τα όνειρά μου· διαβείτε αλαφροπάτητοι, γιατί είναι τρυφερά".

Speech by Prof. Romano Prodi
President of the European Commission
Opening session of the Convention on the future of Europe
European Parliament
Brussels, 28 February 2002

Ladies and gentlemen,

There are times when peoples are called on to affirm and define their reasons for being together.

For the peoples of our Europe such a moment has arrived.

You, the representatives of the States, institutions and peoples of Europe have come together in this Convention today because integration has been more successful than we could ever have hoped.

You are together here because a whole continent is considering its own future.

It is your task to find the answers, answers worthy of the prize at stake.

The central question you are called upon to answer is not technical.

It goes far beyond simple mechanisms, rules and institutional structures.

Because Europe is far more than just that.

Fifty years ago, clear-headed, courageous and far-sighted men succeeded in embarking on a totally new course.

Those men chose reconciliation rather than war, peace based on interdependence rather than mutual destruction, the rule of law rather than the "might is right" approach. They laid the foundations for a Community of peoples and States.

Completely new supranational institutions were constructed and, in the course of time, consolidated.

Working alongside the Member States meeting in the Council, there is a Commission to safeguard general European interests, a Parliament elected by universal suffrage to represent the people of Europe and a Court of Justice to ensure that the rule of law prevails.

This collaboration has created a new European identity.

It has encouraged exchange on an unprecedented scale.

It has enabled and produced stability and growth.

And lastly, it has brought about the birth of the euro, which has been welcomed with enthusiasm all over Europe.

Thirteen years have elapsed since the peoples of Central and Eastern Europe, who until then had been deprived of their liberty, took their futures into their own hands and chose the way of democracy.

Today, those peoples whose representatives I welcome with deep feeling and in friendship - are asking to join with us.

We must answer this request with a firm yes, renewing and extending the European political pact.

The flaws in Community integration which definitely exist and must be ironed out are nothing when compared with what we have managed to build and what we can and must still achieve.

The enlarged European Union, Greater Europe can be a success.

We have the capacity to make it happen.

But what is the project for the Europe of the future?

I believe that it means meeting these four challenges.

Firstly, as Europeans, we must take our share of the responsibility for peace and development in the world.

Indeed, the future of the world is at stake, the lives of millions of human beings forced to live in indescribable poverty and the fate of the innocent, who are forced to pay the highest price for senseless wars.

And none of our States, acting alone, can do this.

As Europeans, we must also defend a balanced model of society able to reconcile economic prosperity and solidarity.

Our prosperity and way of life are closely linked to the balance between growth, social justice and environmental protection.

And our capacity to create growth and employment is dependent on the single currency and the single market, both of which are based on a common system of rules.

Furthermore, as Europeans, we must guarantee freedom while adhering to the principles of security.

Our history and our culture do not allow us to separate security, justice and liberty.

When dealing with terrorism and crime that do not stop at borders or with large-scale migrations, we can only act on a European scale.

Lastly, we Europeans must stake our futures on making Europe a centre of intellectual and scientific influence and of innovation.

Because in the field of intelligence Europe cannot allow itself to be left behind.

Once you have defined the project for the Europe of the future, then, and only then, Members of the Convention, will be the moment to address the more specifically institutional problems.

Let me share a few brief thoughts with you on this subject.

We have to give ourselves a Constitution, which marks the birth of Europe as a political entity.

However, we must not forget the unique nature of European integration.

The European Union is unique in that it is a union of peoples and States. The real aim is not to build a superstate. Why do so now, at a time when classical State models are increasingly incapable of managing globalisation? The real aim, a combination of realism and vision, is to continue developing this unique structure towards an increasingly advanced supranational democracy.

A European democracy based on the peoples and the States of Europe.

To do so, we have to adapt the major principles underlying our national democratic traditions to the unique structure of Europe. These are:

- the separation of powers;
- majority voting;
- public debate and a vote by the people's elected representatives on all legal texts;
- approval of taxes by Parliament.

The Union's decision-making system needs to be overhauled.

We need new, simpler and more transparent procedures for taking and implementing decisions.

Tasks and responsibilities currently assumed at Union level can and must be reviewed and devolved to the Member States. The Commission will not shirk its responsibilities and is ready to play its part, to change in accordance with Europe's new needs. It is ready to redefine its own tasks to take on new responsibilities in fields where the future of Europe is at stake. It is also ready to give up part of its powers if this contributes to the greater common good. All the Institutions here represented have in fact the duty to call themselves into question in the context of this Convention.

The Commission is the guardian of the Treaties.

This means ensuring that the European Union evolves in a way that is true to itself.

It does not mean preserving at all cost what time calls on us to change.

While recognising and respecting the great cultural and spiritual traditions that are at the heart of Europe, we must work to bring about a genuine reform of the Union.

A reform that is both far-reaching and faithful to the great principles that have provided the basis for our success.

We must move towards "an ever-closer union among the peoples of Europe" because young Europeans will be unable to identify with a limited, straitjacketed project.

- We must share sovereignty if we are able to exercise it in any real sense (as we have done in the case of the currency).
- We must recognise the need for institutions which are responsible for the general interest.

- We must ensure that all States are treated equally.

Members of the Convention,

Europe is not an alliance. It is the shared home of the citizens of Europe. It is the new protagonist of the new century.

For this reason it cannot be based on the laws of the few largest, strongest or most senior members of the European club.

The European Union is a "union of minorities" where no State may have the right to impose itself on others.

It cannot be satisfied with being a loose coordination incapable of resisting strong pressures.

Fifty years ago, Jean Monnet promoted the High Authority of the European Coal and Steel Community, convinced that an institution entrusted with defending a higher interest should ensure that everyone fulfilled one's undertakings.

On the basis of this conviction you, the Members of the Convention, will need to promote solid institutions.

The Union is not, nor should it become a new League of Nations, reduced to impotence by selfishness and the right of veto.

The European Union offers a harmonious model of supranational democracy.

It is the only real attempt to globalise democratically, in such a manner as to provide rights and growth.

For this reason it can play a very special role in the world today and tomorrow.

I am confident that you will succeed in giving our continent the institutions its unique position requires, institutions in keeping with its past and capable of meeting the challenges we face in tomorrow's world.

Within the Convention, the Commission will be represented by Commissioners Barnier and Vitorino. It will provide its full and enthusiastic contribution, drawing on all its own experience and expertise.

26 Φεβρουαρίου 2002

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. V. GISCARD d'ESTAING
ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ

Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του Συμβουλίου (που μας δημιούργησε)
τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (που μας φιλοξενεί και εξασφαλίζει
την επαφή μας με τους εκλογείς του μόνου εκλεγμένου ευρωπαϊκού θεσμικού οργάνου)
τον Πρόεδρο της Επιτροπής (που μας εμπνέει και μοιράζεται μαζί μας την πείρα
της Επιτροπής).

Mesdames, Messieurs,
Ladies and Gentlemen,
Meine Damen und Herren,
Signore e Signori (IT)
Señoras y Señores (ES)
Dames en heren (NL)
Mine damer og herrer (DK)
Κυρίες και Κύριοι (GR)
Minhas Senhoras e Meus Senhores (PT)
Hyvät naiset ja herrat (FI)
Mina damer och herrar (SV)
Szanowni Państwo (PL)

Είσαστε τα μέλη της Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης.

Είσαστε αυτή η ίδια η Συνέλευση της Ευρώπης.

Και επομένως έχετε την ευθύνη που επωμίζεται κάθε πολιτικό όργανο : αυτήν της
επιτυχίας ή της αποτυχίας.

Από τη μια πλευρά, η άβυσσος της αποτυχίας. Από την άλλη, η στενωπός της επιτυχίας.

Εάν αποτύχουμε, θα γίνουμε αιτία να αυξηθεί η σημερινή σύγχυση που χαρακτηρίζει το ευρωπαϊκό εγχείρημα, το οποίο όπως όλοι γνωρίζουμε δεν θα είναι σε θέση να εξασφαλίσει, μετά την αναμενόμενη διεύρυνση, ένα αποτελεσματικό και κατανοητό από την κοινή γνώμη σύστημα διαχείρισης της ηπείρου μας. Επομένως, η πορεία που ακολουθούμε εδώ και πενήντα χρόνια θα έχει φτάσει στα όριά της και θα υπάρχει κίνδυνος διάλυσης.

Εάν επιτύχουμε, δηλαδή εάν συμφωνήσουμε να προτείνουμε ένα όραμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα ανταποκρίνεται τόσο στις διαστάσεις της ηπείρου μας όσο και στις απαιτήσεις του 21ου αιώνα, ένα όραμα ενότητας για την ήπειρό μας και σεβασμού για την πολυμορφία της, θα μπορέσετε μια μέρα να επιστρέψετε στις χώρες σας, είτε είσατε ιταλοευρωπαίοι, αγγλοευρωπαίοι, πολωνοευρωπαίοι ή από οποιαδήποτε άλλη περιοχή της Ευρώπης, με τη βεβαιότητα ότι συμβάλατε, στο μέτρο των δυνάμεών σας αλλά αποτελεσματικά, στο να γραφτεί ένα νέο κεφάλαιο στην ιστορία της Ευρώπης.

*
* *

Θα ήθελα, ανοίγοντας τη Συνέλευση αυτή, να τονίσω πόσο σημαντικό είναι το έργο μας για την Ευρώπη αλλά και για τον κόσμο όλο. Να τονίσω επίσης ότι η αποστολή μας είναι δύσκολη γιατί θα πρέπει να συνδυάζει τον δυναμισμό ενός κινήματος κρατών και πολιτών και μια μεγάλη διανοητική και μεθοδολογική αυστηρότητα. Και θα κάνω μια έκκληση στον ενθουσιασμό σας, σε εσάς τα μέλη της Συνέλευσης, στους ηγέτες των κρατών μελών και των υποψήφιων χωρών, και σε όλους τους πολίτες της Ευρώπης, γυναίκες και άνδρες, από τους πλέον ηλικιωμένους που έζησαν τα δεινά των συγκρούσεων του παρελθόντος μέχρι τους νεώτερους, σε όλους όσοι ονειρεύονται να δουν να δημιουργείται στην Ευρώπη ένας ευρύς χώρος ελευθερίας και ευκαιριών.

*
* *

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε με τον καλύτερο τρόπο τη σπουδαιότητα των έργων μας δημιουργώντας αυτό το ισχυρό όργανο, δηλαδή τη Συνέλευση της οποίας είσατε μέλη.

Το όργανο αυτό με τα 105 μέλη διαθέτει πράγματι τα μέσα για να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων :

- η Συνέλευση θα βασιστεί σε δύο Αντιπροέδρους μεγάλου κύρους, τους κ.κ. Giuliano Amato και Jean-Luc Dehaene, οι οποίοι έχουν ασκήσει ανώτατα καθήκοντα σε δύο από τις ιδρυτικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- η παρουσία μεταξύ των αντιπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των εθνικών κοινοβουλίων και των κυβερνήσεων, προσωπικοτήτων υψηλού επιπέδου που έχουν μελετήσει τα δεδομένα της συζήτησης για το ευρωπαϊκό εγχείρημα, εγγυάται την ποιότητα του διαλόγου που θα διεξάγουν με τις εθνικές τους αρχές, έναντι των οποίων θα διαδραματίσουν τον ρόλο του απαραίτητου διαμεσολαβητή,
- επίσης, ευχαριστώ ιδιαίτερα εκείνες τις αρχές που ανταποκρίθηκαν θετικά στην έκκλησή μου και όρισαν γυναίκες ως αντιπροσώπους τους,
- όσον αφορά τους δύο αντιπροσώπους της Επιτροπής, θα μας δώσουν τη δυνατότητα να επωφεληθούμε από τη μεγάλη πείρα τους και από την ουσιαστική γνώση τους της κοινοτικής Ευρώπης,
- η ευρεία εκπροσώπηση των υποψήφιων χωρών, με 39 μέλη, θα προσφέρει στη Συνέλευση μια ακριβή γνώση των προσδοκιών τους και του ρόλου που επιθυμούν να διαδραματίσουν στην Ευρώπη,
- το έργο της Γενικής Γραμματείας της Συνέλευσης θα το αναλάβει ένας διπλωμάτης υψηλού επιπέδου ο οποίος έχει ιδιαίτερη πείρα από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Ευχαριστώ τη βρετανική κυβέρνηση που διευκόλυνε τον διορισμό του.

Τέλος, η μικρή ομάδα της Γενικής Γραμματείας, αποτελούμενη από νεαρά και ταλαντούχα άτομα τα οποία επελέγησαν αποκλειστικά βάσει προσόντων, θα αποτελέσει, είμαι βέβαιος γι' αυτό, το πιο λαμπρό « think tank » της μεγάλης ευρωπαϊκής περιπέτειας καθώς και στοιχείο συνοχής και μεθοδικότητας για τις εργασίες μας.

*
* *

Η Συνέλευση εγγράφεται στη συνέχεια μιας πλούσιας και δημιουργικής ευρωπαϊκής ιστορίας.

Ο δρόμος που διανύθηκε από την εποχή των πρωτοπόρων Jean Monnet, Konrad Adenauer, Paul-Henri Spaak και Alcide de Gasperi είναι τεράστιος, σχεδόν απίστευτος.

Ακόμα και η απλή παρουσία σας στην αίθουσα αυτή θα ήταν αδιανόητη και θα αποτελούσε όνειρο για τους Βρετανούς, τους Γάλλους και του Ολλανδούς εξήντα μόλις χρόνια πριν, και για τους Τσέχους, τους Ούγγρους και τους Ρουμάνους μόλις πριν δεκαπέντε χρόνια.

Η Ευρώπη προχώρησε βήμα προς βήμα, από τη μια Συνθήκη στην άλλη. Ο δρόμος της ήταν γεμάτος με συμβιβαστικές συμφωνίες και κρίσεις που γρήγορα ξεπεράστηκαν. Το πιο εντυπωσιακό απ' όλα είναι ότι η Ευρώπη φάνηκε σε ορισμένες στιγμές να βρίσκεται σε αδιέξοδο, εντούτοις ποτέ δεν έκανε πίσω.

Με την αλλαγή του νομίσματος, πράγμα το οποίο έγινε με εκπληκτική ικανότητα προσαρμογής και συνοδεύτηκε με εκδηλώσεις ομαδικής χαράς, 302 εκατομμύρια Ευρωπαίοι απέρριψαν τις μεμψιμοιρίες για ευρωσκληρύνηση και απέδειξαν ότι είναι ικανοί να αποδέχονται αυτά που τους προτείνονται αρκεί να είναι απλά και χρήσιμα.

Σε όλη τη διάρκεια αυτής της πορείας, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, δηλαδή το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή και το Δικαστήριο προσέφεραν αξιοσημείωτες υπηρεσίες τις οποίες οφείλουμε να αναγνωρίσουμε.

Ταυτόχρονα όμως επιβάλλεται να γίνει η διαπίστωση ότι οι προσπάθειες αυτές αγγίζουν τα όριά τους. Η διαδικασία ενοποίησης της Ευρώπης εμφανίζει σημάδια κόπωσης, όπως υπογραμμίζεται και στη δήλωση του Λάκεν.

Οι μηχανισμοί λήψεως αποφάσεων έχουν καταστεί περίπλοκοι, σε σημείο που να έχουν γίνει ακατανόητοι για την κοινή γνώμη. Οι τελευταίες Συνθήκες, από το Μαστρίχτ και μετά, υπήρξαν αποτέλεσμα επίπονων διαπραγματεύσεων και δεν ανταποκρίθηκαν στους αρχικούς στόχους τους : οι συζητήσεις στο πλαίσιο των θεσμικών οργάνων έδωσαν επανειλημμένα την εντύπωση ότι υπηρετούν περισσότερο τα εθνικά συμφέροντα και όχι το γενικό συμφέρον της Ευρώπης. Τέλος, το ποσοστό αποχής στις ευρωεκλογές ανήλθε σε ανησυχητικά επίπεδα ξεπερνώντας για πρώτη φορά το 1999 το ιδιαίτερα συμβολικό ποσοστό του 50% !

Η αδυναμία προσαρμογής της Ευρώπης υπό τη σημερινή μορφή της είναι φανερή. Θα γίνει ακόμα εντονότερη μετά τη διεύρυνση.

Είμαστε υποχρεωμένοι να βρούμε λύσεις, προς το συμφέρον της Ευρώπης αλλά και ολόκληρου του κόσμου.

Ο σημερινός κόσμος έχει ανάγκη από μια Ευρώπη ισχυρή, ενωμένη και ειρηνική.

Ο υπόλοιπος κόσμος θα αισθανόταν πολύ καλύτερα εάν μπορούσε να υπολογίζει στην Ευρώπη, σε μια Ευρώπη που θα εκφραζόταν με μία φωνή, οπωσδήποτε για να επιβεβαιώσει τις συμμαχίες της αλλά και για δώσει, κάθε φορά που αυτό είναι αναγκαίο, ένα μήνυμα ανοχής και μετριοπάθειας, ανοίγματος στη διαφορετικότητα και σεβασμού των ανθρωπινων δικαιωμάτων.

Ας μην ξεχνάμε ότι η ήπειρός μας έδωσε στην ανθρωπότητα, από την εποχή της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας μέχρι τον Διαφωτισμό, τα τρία θεμελιώδη γνωρίσματα του πολιτισμού, την έλλογη σκέψη, τον ανθρωπισμό και την ελευθερία.

Πράγματι, ο κάθε άνθρωπος θα αισθανόταν καλύτερα στον πλανήτη μας εάν ακουγόταν ισχυρότερη η φωνή της Ευρώπης.

Εάν επιτύχουμε, σε 25 ή 50 χρόνια, να διανύσουμε την ίδια απόσταση που μας χωρίζει από τη Συνθήκη της Ρώμης, η Ευρώπη θα έχει πλέον αναλάβει διαφορετικό ρόλο στον κόσμο.

Όλοι θα την σέβονται και θα την ακούν, όχι μόνο ως οικονομική δύναμη, πράγμα το οποίο ήδη είναι, αλλά και ως πολιτική δύναμη που θα συνομιλεί ως ίσος προς ίσον με τις μεγάλες δυνάμεις του πλανήτη, τις σημερινές ή τις αυριανές, και η οποία θα διαθέτει τα μέσα για να επιβεβαιώνει τις αξίες της, να εξασφαλίζει την ασφάλειά της και να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης.

Οι εργασίες μας, κυρίες και κύριοι, μέλη της Συνέλευσης, δεν είναι παρά ένα ακόμα βήμα προς την κατεύθυνση της νέας Ευρώπης, αποτελούν όμως ένα υποχρεωτικό βήμα εάν θέλουμε να δώσουμε νέα ώθηση στην πολυεθνική περιπέτειά μας.

*

* *

Η σημερινή στασιμότητα της πορείας της Ευρώπης οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, ιδίως τη σύγχυση των αρμοδιοτήτων, την πολυπλοκότητα των διαδικασιών, και ίσως την αποδυνάμωση της πολιτικής βούλησης, αλλά κυρίως, πιστεύω σε μια βασική αιτία : τη δυσκολία να συνδυάσουμε ένα ισχυρό αίσθημα ότι ανήκουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τη διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας.

Η δυσκολία αυτή υπάρχει ήδη σήμερα. Αλλά, θα οξυνθεί με τον αριθμό και την πολυμορφία των κρατών που θα συμμετέχουν αύριο στη ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ζητούμενο αυτό είναι σχετικά καινούργιο. Κατά τις πρώτες δεκαετίες της ένωσης της Ευρώπης, όταν οι εθνικές ταυτότητες παρέμεναν ισχυρές, σε σημείο να πυροδοτούν αιματηρές συγκρούσεις για την προστασία τους, ή για την επέκτασή τους, και όταν το εγχείρημα αφορούσε μόνον μια μικρή Ευρώπη, σχετικά ομοιογενή, το μόνο ζήτημα που ετίθετο ήταν να προχωρήσει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Από τη δεκαετία του 1990, είδαμε να υπερισχύει ένα άλλο ζητούμενο : αυτό της αναζήτησης μιας συμβατότητας μεταξύ της επιθυμίας μας να ανήκουμε σε μια δυνατή Ευρωπαϊκή Ένωση και της διατήρησης μια σταθερής πρόσδεσης στην εθνική πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική ζωή.

Πρέπει να προσπαθήσουμε ώστε οι κυβερνώντες και οι πολίτες να αναπτύξουν μια ευρωπαϊκή «*affectio societatis*», ισχυρή και αναγνωρισμένη, διαφυλάττοντας συγχρόνως την φυσική προσήλωσή τους στην εθνική τους ταυτότητα.

Εξετάζοντας το σύνολο αυτών των δεδομένων το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν αποφάσισε να δημιουργήσει τη Συνέλευση για το μέλλον της Ευρώπης, της οποίας είστε μέλη, αναθέτοντάς της ως αποστολή να προετοιμάσει τη μεταρρύθμιση των δομών της και να μας οδηγήσει, εάν αποδειχθούμε ικανοί γι' αυτό, στο δρόμο ενός Συντάγματος για την Ευρώπη.

*

* *

Ποιο πρέπει να είναι λοιπόν το πρόγραμμά μας;

Και πώς πρόκειται να διεξαγάγουμε τις εργασίες μας;

Η κατάσταση της Ευρώπης, ως έχει σήμερα, μας καλεί να ανατρέξουμε στο παρελθόν, για να ξαναβρούμε τις πηγές και για να διερωτηθούμε ως προς τη σκοπιμότητα του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Η πρώτη φάση των εργασιών μας θα είναι λοιπόν μια φάση όπου θα ακούμε απόψεις με τρόπο ανοικτό και προσεκτικό.

Θα πρέπει να διερωτηθούμε μεταξύ μας, τα μέλη της Συνέλευσης, και να ερωτήσουμε όλους τους συνομιλητές μας, για να βρούμε την απάντηση στο ερώτημα : «τί περιμένουν οι Ευρωπαίοι από την Ευρώπη στις αρχές του 21ου αιώνα;».

Πρέπει να ξεκινήσουμε χωρίς προκατασκευασμένες ιδέες και να διαμορφώσουμε το όραμά μας για τη νέα Ευρώπη ακούγοντας συνεχώς και προσεκτικά όλους τους εταίρους μας, τους κυβερνώντες και τους διοικούμενους, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης - ήδη παρόντες εδώ - τα μέλη των σωματείων και της κοινωνίας των πολιτών που εκπροσωπούνται στο φόρουμ, αλλά και όσες και όσους δεν έχουν άλλη ιδιότητα από αυτή του Ευρωπαίου πολίτη.

Στη διαδικασία αυτή, πρέπει να δώσουμε προτεραιότητα σε δύο στόχους : τους νέους, για τους οποίους θα επιθυμούσα να μπορέσουμε να οργανώσουμε μια «Συνέλευση των νέων της Ευρώπης», που θα πραγματοποιούσαν μια σύνοδο κατά το πρότυπο της δικής μας και τους πολίτες των υπονηφίων χωρών, που θα ανακαλύψουν και θα γνωρίσουν συγχρόνως την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα προσφύγουμε στα σύγχρονα και αμφίδρομα μέσα επικοινωνίας, ιδίως στο Διαδίκτυο. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να ακούσουμε όλες τις απόψεις, πράγμα που προϋποθέτει, βεβαίως, μια αποτελεσματική και αποκεντρωμένη οργάνωση, που θα επιτρέπει ένα διάλογο χωρίς σύνορα, ιδεολογικά ή κομματικά.

Επίσης, επιθυμούμε τα ερωτήματα να τίθενται διαλογικά, ούτως ώστε η κοινωνία των πολιτών να μπορεί να αντιδράσει σε ορισμένες από τις μελλοντικές προτάσεις μας.

Ο αντιπρόεδρος Jean-Luc Dehaene δέχτηκε να συντονίσει τη δράση της Συνέλευσης στον τομέα αυτό.

Οι πρώτες συνεδριάσεις μας θα είναι αφιερωμένες σε αυτή τη διαδικασία όπου θα ακούμε απόψεις, όπως ζητά η Ευρώπη.

Το ερώτημά μας θα είναι κυρίως το πώς οι Ευρωπαίοι φαντάζονται την Ευρώπη σε 50 χρόνια. Επιθυμούν μια Ευρώπη που θα τείνει να γίνει ομοιογενής - μια Ευρώπη πιο ομοιόμορφη -, που θα κινητοποιείται από μια δυναμική εναρμόνισης ;

Προτιμούν μια Ευρώπη που θα διατηρήσει την πολυμορφία της, σεβόμενη τις ιστορικές και πολιτισμικές ταυτότητες ; Οι δύο αυτοί στόχοι οδηγούν προφανώς σε διαφορετικούς τρόπους αντιμετώπισης.

Επίσης θα πρέπει να εντείνουμε την προσοχή μας ως προς ένα ζήτημα το οποίο η Δήλωση της Νίκαιας έθεσε επί κεφαλής των αιτημάτων που απευθύνονται στη Συνέλευσή μας και του οποίου τη σημασία υπογραμμίζει η Δήλωση του Λάκεν : τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκείνων των κρατών μελών : την απάντηση στο περίφημο ερώτημα : ποιος κάνει τί στην Ευρώπη; Ποιες πρέπει να είναι αυτές οι αρμοδιότητες της Ένωσης και των κρατών ; Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα

στις αποκλειστικές αρμοδιότητες, ή να αφεθεί ένα ευρύ πεδίο συντρέχουσας αρμοδιότητας ; Ποιοι πρέπει να είναι οι τρόποι άσκησης αυτών των αρμοδιοτήτων, ώστε να είναι κατανοητοί από την κοινή γνώμη ;

Στη διαδικασία ακρόασης απόψεων θα μπορούμε να προσφύγουμε στις πολύτιμες εργασίες που διεξάγονται στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ίσως, για να διευκολυνθεί ο ρόλος των συνομιλητών μας από την κοινωνία των πολιτών, θα πρέπει να καταρτίσουμε ένα είδος «ερωτηματολογίου για την Ευρώπη», όπως έχει ήδη γίνει σε ορισμένα κράτη μέλη.

*
* *

Μετά από τη φάση αυτή, θα πρέπει να ακολουθήσουμε δύο παράλληλες προσεγγίσεις.

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να αναζητήσουμε απαντήσεις στα ερωτήματα που τίθενται στη Δήλωση του Λάκεν. Εμπίπτουν σε έξι μεγάλες ομάδες : θεμελιώδη ερωτήματα για το ρόλο της Ευρώπης, κατανομή αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, απλοποίηση των μέσων της Ένωσης, πώς λειτουργούν τα θεσμικά όργανα και δημοκρατική νομιμοποίησή τους, μια και μόνο φωνή για την Ευρώπη στις διεθνείς υποθέσεις, και τέλος η προσέγγιση για ένα Σύνταγμα των Ευρωπαίων πολιτών.

Συγχρόνως, θα πρέπει να εξετάσουμε προσεκτικά τις διάφορες παρακαταθήκες για το μέλλον της Ευρώπης, τις οποίες άλλοι διαμόρφωσαν και οι οποίες πλέον υπάρχουν.

Στο στάδιο αυτό, ο ρόλος μας δεν θα είναι να κάνουμε αξιολογικές κρίσεις γι' αυτές αλλά απλώς να τις εξετάσουμε, μαζί με όλες τις επιπτώσεις τους, και να ελέγξουμε τη συνοχή τους, ιδίως σε σχέση με τα θέματα που εγέρθηκαν στο Λάκεν, ούτως ώστε να εκτιμήσουμε τον αντίκτυπό τους στο μέλλον της Ευρώπης σε 25 και 50 χρόνια από τώρα.

Ειδικότερα, θα πρέπει να μελετήσουμε τα ακόλουθα σχήματα :

- την οργάνωση των Ευρωπαϊκών οργάνων όπως προκύπτει από τη Συνθήκη της Νίκαιας,

- το σχέδιο για μια Ευρώπη οργανωμένη γύρω από ένα ομοσπονδιακό πρότυπο, όπως προτείνεται ιδιαίτερα σε υψηλά επίπεδα λήψης αποφάσεων στη Γερμανία,
- το έγγραφο που καταρτίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον εκσυγχρονισμό της κοινοτικής μεθόδου,
- τις λύσεις που προβάλλονται κάτω από τη σημαία μιας «ομοσπονδίας εθνών κρατών», εάν δηλαδή συνεπάγονται ή όχι τη δημιουργία ενός δεύτερου κοινοβουλευτικού σώματος.

Αφού ολοκληρωθεί αυτή η εξέταση, η Συνέλευση θα είναι σε θέση να ξεκινήσει το τρίτο στάδιο των εργασιών της : τις συστάσεις της και βεβαίως την πρότασή της.

Θα πρέπει να ανταποκριθούμε στο αίτημα απλοποίησης των Συνθηκών προκειμένου να επιτύχουμε μία μόνο Συνθήκη, η οποία θα μπορεί να διαβάζεται από όλους, να είναι κατανοητή από όλους.

Η Δήλωση του Λάκεν αφήνει τη Συνέλευση ελεύθερη να επιλέξει εάν θα υποβάλει εναλλακτικές προτάσεις ή εάν θα κάνει μία μόνο σύσταση.

Θα ήταν αντίθετο προς τη λογική της προσέγγισής μας να κάνουμε αυτήν την επιλογή τώρα.

Ωστόσο, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, στα μάτια του κοινού, η σύστασή μας θα είχε σημαντική βαρύτητα και κύρος εάν θα μπορούσαμε να επιτύχουμε ευρεία συναίνεση για μια μόνον πρόταση την οποία θα μπορούσαμε να υποβάλουμε όλοι μαζί.

Εάν μπορούσαμε να επιτύχουμε συναίνεση ως προς το σημείο αυτό, θα ανοίγαμε έτσι το δρόμο προς ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη.

Προκειμένου να αποφύγουμε τυχόν σημασιολογική διαφωνία, ας συμφωνήσουμε τώρα να χρησιμοποιήσουμε τον όρο : «συνταγματική συνθήκη για την Ευρώπη».

*

* *

Έρχομαι τώρα στη διεξαγωγή των εργασιών μας.

Καθένας μπορεί να μετρήσει το μέγεθος του έργου που πρέπει να εκτελέσουμε, εάν θέλουμε να φέρουμε σε πέρας τους προβληματισμούς μας και να συντάξουμε τα κείμενα που θα αποτυπώνουν τις προτάσεις μας.

Η προθεσμία του ενός έτους που μας έχει ταχθεί είναι σχετικά σύντομη.

Θα προσπαθήσουμε να την σεβαστούμε.

Αλλά λέω αμέσως ότι δεν είμαι διατεθειμένος να θυσιάσω ούτε τη γνησιότητα της διαδικασίας ακρόασης των ευρωπαίων πολιτών, ούτε την ποιότητα των εργασιών της Συνέλευσής μας και των προτάσεων που θα καταρτίσει.

Οι πρακτικές λεπτομέρειες λειτουργίας της Συνέλευσής μας δεν αποτελούν αρμοδιότητα αυτής της εναρκτήριας συνεδρίασης. Θα τις διαμορφώσουμε κατά την πρώτη σύνοδο εργασίας.

Αλλά θα ήθελα να σας κάνω τρεις παρατηρήσεις που μου φαίνονται σημαντικές για τον προσανατολισμό των εργασιών μας.

1. Δεν είμαστε ούτε Διακυβερνητική Διάσκεψη, ούτε Κοινοβούλιο.

Είμαστε μία Συνέλευση.

Δεν είμαστε Διακυβερνητική Διάσκεψη, γιατί δεν έχουμε δεχθεί την εντολή των Κυβερνήσεων να διαπραγματευτούμε εξ ονόματός τους τις λύσεις που θα προτείνουμε.

Δεν είμαστε Κοινοβούλιο, γιατί δεν είμαστε όργανο εκλεγμένο από τους πολίτες για να συντάσσουμε νομοθετικά κείμενα. Ο ρόλος αυτός ανήκει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά Κοινοβούλια.

Είμαστε μία Συνέλευση.

Τί θα πει αυτό ;

Μια Συνέλευση είναι μια ομάδα ανδρών και γυναικών που συνέρχονται με μόνο σκοπό να διαμορφώσουν ένα κοινό σχέδιο.

Η αρχή της ύπαρξής μας είναι η ενότητά μας.

Τα μέλη των τεσσάρων φορέων που απαρτίζουν τη Συνέλευσή μας δεν θα πρέπει να θεωρούν τους εαυτούς τους μόνον ως τους εκπροσώπους εκείνων που τους έχουν ορίσει - Κυβερνήσεις, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εθνικά Κοινοβούλια και Επιτροπή -. Όπως ο κ. Giuliano Amato δεν θα ομιλεί εξ ονόματος της Ιταλίας, έτσι και ο κ. Jean-Luc Dehaene δεν θα ομιλεί εξ ονόματος του Βελγίου, ούτε εγώ ο ίδιος εξ ονόματος της Γαλλίας.

Καθένας θα παραμείνει βεβαίως πιστός προς την εντολή του, αλλά θα πρέπει να εισφέρει την προσωπική του συμβολή στις εργασίες της Συνέλευσης.

Ας είμαστε σαφείς. Η Συνέλευση αυτή δεν μπορεί να επιτύχει εάν είναι απλώς ένας τόπος έκφρασης αποκλινουσών απόψεων. Είναι ανάγκη να γίνει το χωνευτήρι όπου θα διαμορφώνεται, μήνα με τον μήνα, μια κοινή προσέγγιση.

Για να μπορεί να ακούει, η Συνέλευση θα πρέπει να στραφεί προς τα έξω.

Αλλά για να σκεφθούμε αυτά που θα μπορέσουμε να προτείνουμε, τα μέλη της Συνέλευσης θα πρέπει να στραφούν το ένα προς το άλλο και να δημιουργήσουν λίγο-λίγο ένα «πνεύμα της Συνέλευσης».

Προς τα έξω για να ακούμε. Προς τα μέσα για να προτείνουμε.

*

*

*

2. Η δεύτερη παρατήρησή μου αφορά αυτά που θα διαμειφθούν στα πλαίσια της ίδιας της Συνέλευσης.

Η Δήλωση του Λάκεν προίκισε τη Συνέλευση με δύο δομές : με έναν Πρόεδρο και δύο αντιπροέδρους καθώς και με ένα Προεδρείο με δώδεκα μέλη.

Ορισμένοι από εσάς έχετε κάνει σκέψεις για τον ρόλο του Προεδρείου και της Ολομέλειας. Φοβάστε, ότι στην πράξη οι κυριότερες εργασίες θα γίνονται στο Προεδρείο.

Επ' αυτού σας λέγω, ότι για μένα η Συνέλευση είναι η Συνέλευση!

Είναι φυσικό, ότι οι εργασίες της Συνέλευσης θα προετοιμάζονται και θα οργανώνονται από ένα Προεδρείο, όπως συμβαίνει με κάθε συλλογικό σώμα και κάθε ένωση.

Αλλά οι συζητήσεις θα πραγματοποιούνται εδώ και θα είναι δημόσιες.

Τα υπόλοιπα θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό από εσάς και από το περιεχόμενο της συμβολής σας.

Εάν η συμβολή σας έχει ως ουσιαστικό στόχο να προετοιμαστεί μια συναίνεση, εάν εσείς αποδίδετε σημασία στις προτάσεις και τις παρατηρήσεις των άλλων μελών της Συνέλευσης, τότε μπορεί εδώ στη Συνέλευση βήμα-βήμα να διαμορφωθεί το περιεχόμενο της οριστικής συναίνεσης.

3. Η τρίτη παρατήρησή μου είναι μία απλή σκέψη.

Η Συνέλευσή μας συνιστά την πρώτη ευκαιρία, από τη Διάσκεψη της Μεσσίνας το 1955, όπου προσφέρονται τα μέσα και ο χρόνος σε ευρωπαίους ιθύνοντες να μελετήσουν εμπεριστατωμένα το μέλλον της Ένωσης της Ευρώπης.

Υπήρξαν βεβαίως, εν τω μεταξύ, διάφορες Διακυβερνητικές Διασκέψεις, αλλά αυτές αποτελούσαν πλαίσια για διπλωματικές διαπραγματεύσεις μεταξύ των κρατών μελών, στις οποίες κάθε ένας προσπαθεί νομίμως να μεγιστοποιήσει τα κέρδη του, χωρίς να λαμβάνει υπόψη το σύνολο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο από τη πλευρά του, έχει αποφασίσει επανειλημμένως να πραγματοποιήσει συνεδριάσεις για το μέλλον των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, αλλά είτε λόγω της πίεσης των διεθνών γεγονότων, είτε λόγω των δεσμεύσεων που βαρύνουν την οργάνωση του χρόνου του, σπανίως οι συζητήσεις αυτές μπόρεσαν να παραταθούν πέραν της μιας ημέρας.

Ως εκ τούτου, οι εργασίες της Συνέλευσής μας φέρουν τον χαρακτήρα μιας φιλοσοφικής επαναθεμελίωσης του μέλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες, κύριοι,

Επιτρέψτε μου, καταλήγοντας, να απευθύνω έκκληση στον ενθουσιασμό σας.

Μια λέξη που προέρχεται από την ελληνική γλώσσα, «εν-θεός», που σημαίνει «εμπνευσμένο από ένα θεό». Στην περίπτωση μας, θα ήταν εμπνευσμένο από μια θεά, την Ευρώπη!

Μας ψέγουν συχνά ότι δεν εμπνέουμε όνειρα για την Ευρώπη, ότι αρκούμεθα στην οικοδόμηση μιας πολύπλοκης, αδιαφανούς δομής, που απευθύνεται μόνο στους γνώστες της οικονομίας και των δημοσίων οικονομικών.

Λοιπόν, ας ονειρευτούμε την Ευρώπη!

Ας φανταστούμε μία ήπειρο όπου θα επικρατεί ειρήνη, που θα είναι απαλλαγμένη από στεγανά και εμπόδια, και όπου η ιστορία και η γεωγραφία επιτέλους θα συμφιλιωθούν, επιτρέποντας έτσι σε όλα τα κράτη της Ευρώπης να οικοδομήσουν από κοινού το μέλλον τους, αφού ακολούθησαν χωριστούς δρόμους στη Δύση και στην Ανατολή.

Ένα χώρο ελευθερίας και ευκαιριών, όπου ο καθένας θα μπορεί να μετακινείται κατά την προτίμησή του για να σπουδάξει, να εργάζεται, να συναλλάσσεται και να συμπληρώνει τη γενικότερη παιδεία του.

Ένα χώρο που θα χαρακτηρίζεται από τον τρόπο με τον οποίο θα επιτύχει τη σύνθεση μεταξύ του δυναμισμού της δημιουργίας, της ανάγκης αλληλεγγύης και της προστασίας των αδυνάμων και των μειονεκτούντων.

Αλλά επίσης, ένα χώρο όπου θα υπάρχουν και θα αναπτύσσονται ισχυρές πολιτισμικές ταυτότητες, με επίγνωση της προέλευσής τους αλλά και περιέργεια για ανταλλαγές μεταξύ τους οι οποίες θα μπορούν να τους δώσουν ερεθίσματα.

Ας φανταστούμε επίσης τη φωνή της Ευρώπης στον κόσμο. Η ενότητά της θα εγγυάται την επιρροή της και το κύρος της.

Καθένας γνωρίζει τον πλούτο του πολιτισμού της και το συνεχώς ανανεούμενο σφρίγος της δημιουργικότητάς της.

Η Ευρώπη έφερε στον κόσμο την έλλογη σκέψη, τον ανθρωπισμό και την ελευθερία.

Δικαιούται να μεταφέρει ένα μήνυμα μετριοπάθειας, αναζήτησης αμοιβαίως αποδεκτών λύσεων και φλογερής προσήλωσης στην ειρήνη.

Η πολιτιστική πολυμορφία της εγγυάται την ανοχή της.

Πρέπει επίσης να φανεί ικανή να εξασφαλίζει την ασφάλειά της, ανεξάρτητα από τη φύση των κινδύνων.

Ναι, μπορούμε να ονειρευθούμε και να εμπνεύσουμε όνειρα για την Ευρώπη!

Εάν τυχόν αποτύχουμε, κάθε χώρα θα επιστρέψει σε μια λογική προστατευτισμού. Κανένας από μας, ακόμα και οι μεγαλύτεροι, δεν θα έχει αρκετό βάρος έναντι των γιγάντων του κόσμου. Θα παραμείναμε λοιπόν καθένας αντιμέτωπος με τον εαυτό του, θέτοντας ζοφερά ερωτηματικά για τις αιτίες της παρακμής μας και της κατάστασής μας ως κυριαρχουμένων.

Η έκκλησή μας για επίδειξη ενθουσιασμού απευθύνεται στους υπόλοιπους Ευρωπαίους, αλλά πρώτα απ' όλα και σ' εμάς τους ίδιους.

Για να συμπαρασύρουμε και να πείσουμε τους άλλους, πρέπει να αισθανθούμε φλογερό ενδιαφέρον για την επιτυχία του έργου μας, ένα έργο με λιτή μορφή αλλά τεράστιο περιεχόμενο, διότι αν επιτύχει, σύμφωνα με την εντολή που μας ανατέθηκε, θα φωτίσει το μέλλον της Ευρώπης.

Ζήτω η Ευρώπη!

Σας ευχαριστώ.

=====